VI. évfolyam. 2. szám ♦ 2026. szeptember

HOKOSZ Krónika

Honvédségi Nyugdíjas Klubok Országos Szövetsége

HOKOSZ
Krónika
VI. évfolyam. 2. szám ♦ 2026. szeptember

TARTALOM

HÍREK

70. érettségi évfordulójukat ünnepelték a Rákócziszták 3

A Gondosóra Baráti Körök Találkozója 3

„Az év kertbarát közössége 2026.” díjat kapott a Kertbarát tagozat 3

Megemlékezés a Magyar Honvédelem Napján 4

A szekszárdi Zrínyi Miklós Honvéd Nyugdíjas Klub eddigi rendezvényei 5

BESZÁMOLÓ

65 éves lett a MH Budapesti Nyugálumányuak Klubja 6

BESZÁMOLÓ

Megemlékezés a Magyar Honvédelem napján 9

BESZÁMOLÓ

HOKOSZ Majális 11

BESZÁMOLÓ

Látogatás Róth Miksa császári és királyi udvari üvegfestő és mozaik művész emlékházában és műintézményében 13

HADTÖRTÉNET

Volt egyszer egy honi légvédelmi rakétahadosztály 16

BESZÁMOLÓ

Kirándulás Szlovéniába 18

BESZÁMOLÓ

Stabilitás és/vagy megújulás 20

BESZÁMOLÓ

Egy felejthetetlen történelmi látogatás emlékére 22

65. évfordulójáról emlékezett meg április 8-ai ünnepi rendezvényén a klub, a Stefánia Palota – MH Kulturális Központ Emlékparkjában, és a nagy színháztermében lebonyolított megemlékezésen. Az ünnepség fővédnöke Szalay-Bobrovniczky Kristóf, Magyarország honvédelmi minisztere, védnökei Nyitrai Zsolt, a miniszterelnök főtanácsadója, kiemelt társadalompolitikai ügyekért felelős miniszterelnöki biztos, továbbá dr. Böröndi Gábor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke volt.

6

Újszerű, játékos sportnappal dúsított szakmai konferenciát rendezett 2026.05.29. és 31. között az országszerte működő szervezetei vezetőinek a Honvédségi Nyugdíjas Klubok Országos Szövetsége. Az eseménynek a Magyar Honvédség Rekreációs, Kiképzési és Konferencia Központ (Balatonakarattya) adott otthont, amely a Napfény Üdülőben fogadta a szervezetek képviselőit és azok hozzátartozóit.

11

A Budapesti Nyugállományúak Klubja elnökhelyettese, Szekuláné Csilla a veszprémi Gyopártourist útján olyan négynapos külföldi pihenést szervezett, amely sokáig emlékezetes marad a résztvevők körében. Nagyjából fele-fele arányban klubunk tagjai és veszprémi utazók töltötték meg a kényelmes autóbuszt, amely Szlovéniába vitte az érdeklődőket. A bledi tó közelségében volt szállásunk, ahol három éjszakát töltöttünk el a Hotel Krek-ben.

18

A MH Budapesti Nyugállományúak Klubjának Rákóczista Tagozata szervezésében 2026. március 26-27-én nyílt program keretében 39 fővel egy felejthetetlen történelmi látogatást tettünk Borsiban, névadónk, II. Rákóczi Ferenc szülőházában, a Fejedelem születésének (1676. márc. 27.) 350. évfordulója alkalmából.

22

70. érettségi évfordulójukat ünnepelték a Rákócziszták

A Rákóczista Tagozat június 11-i klubnapját ünnepi ebéddel zárva emlékezett meg az I. – 1956-ban – érettségizett évfolyamának 70. évfordulójáról a Stefánián, majd június 12-én 8 fős csapattal felejthetetlen iskolánk, a II. Rákóczi Ferenc Katonai Középiskola egykori mátyásföldi épületrendszerének központi halljában megkoszorúzták az 50. érettségi évforduló alkalmával elhelyezett emlék márványtáblájukat és az iskola parkjában 2024-ben felavatott Rákóczi kopjafát.

A Gondosóra Baráti Körök Találkozója

Június 18-án a pesterzsébeti Csili Művelődési Központ klubhelyiségében a Gondosóra Baráti Körök újabb sikeres találkozójára került sor. E Baráti körök száma immár elérte a 82-őt, s ezúttal dr. Tanka László alapító újabb baráti körök létrehozására kérte fel egyes tagjait, így többek között engem is felkérve a Gondosóra Rákóczista Tagozat Baráti Körének megtisztelő elnöki tisztségére! Feladat elsősorban a lakóterület és a BpNy-Klubja Rákóczista Tagozatának soraiban való elősegítése annak, hogy a Baráti Kör működjön, s a Gondosóra programot minél szélesebb körben népszerűsítsük, a felhasználói kört bővítsük és az új tagok regisztrálását elősegítsük! Egyúttal felhívnám a figyelmet arra is, hogy a hosszú éveken át rendkívül sikeresen működött Panoráma Magyarok Világklubjának elnöke, dr. Tanka László nagyszerű újabb könyvét is dedikáltattam, amely „ÉL(É)TEM” – Születtem, elvegyültem, kiváltam címmel egy újságíró feljegyzései a XXI. századból jelent meg. A több mint 100 országot bejárt szerző rendkívül érdekes élményeit, a külhonba szakadt magyarokkal való találkozók gazdag és érdekfeszítő tapasztalatait is tartalmazza. Mint a volt Panoráma Klub tagja magam is ajánlani tudom a könyv iránti érdeklődést!

Hárai Tibor
a Rákóczista Tagozat elnöke

„Az év kertbarát közössége 2026” díjat kapott a Kertbarát tagozat

A lelkes kertbarátok országot átszövő hálózatát irányító Kertészek és Kertbarátok Országos Szövetsége (KKOSZ), melynek 2002. óta tagja a BPNYKLUB Kertbarát tagozata is, ez év május 6-án tartotta meg éves küldöttgyűlését, a patinás Magyar Mezőgazdasági Múzeum rendezvénytermében. A küldöttgyűlésen hagyomány, hogy a kertészeti kultúra fejlesztésében, a kertbarát mozgalom népszerűsítésében, a haladó hagyományok ápolása érdekében végzett kimagasló tevékenységért az arra érdemes kertbarát szervezetnek a vezetőség „Az év kertbarát közössége” címet adományozza. A jelölt megkapja a kertbarátok által Kertmagyarország apostolataként ünnepelt Somogyi Imre Emlékplakettjét is. Somogyi Imre (1902-1947) kertész, író, szobrász, népnevelő, politikus, posztumusz Kossuth-díjas. Kertmagyarország felé című 1942-ben kiadott művében alapozta meg a magyar kertgazdálkodás fejlődésének új korszakát. Az 1978-ban alapított plakett Somogyi Imre emlékének megőrzését és a legkiemelkedőbb

munkát végző kertbarát körök, szervezetek méltó elismerését szolgálja. A küldöttgyűlés első mozzanataként a tagozat vezetője, Radványi Imréné vehette át „Az év kertbarát közössége - 2026.” cím elérését bizonyító Díszoklevelet és az Emlékplakettet a KKOSZ elnökétől, András Károlytól, aki az átadásakor beszédében kiemelte, hogy a Cím kritériumainak a tagozat magas szinten megfelel, amibe az elnök asszony rendkívül sok munkát fektetett bele. Mind a tagozat tevékenysége, mind taglétszáma folyamatosan fejlődik, több mint százan vannak. Az aktivitás, a közösségépítés példaértékű, a klubfoglalkozások rendszeresek, eredményesek. Segíti őket a Honvéd Kulturális Központ (HKK) mint helyszín és példamutató módon dr. Keszthelyi Gyula Klubelnök, aki maga is tagja a Kertbarát tagozatnak, és jelen van ezen az ünnepélyes eseményen is. Így ez alkalom arra, hogy megköszönheti neki azt a segítséget, amit a tagozat és az országos szövetség is kap tőle. Sok szeretettel nyújtja át a díjat, és tudja, hogy a legjobb helyre kerül. Klubunk elnöke is köszönetét fejezte ki a tagozatvezetőnek és rajta keresztül a tagozat minden tagjának azért a sikeres és összetett munkáért, amely e cím elérését eredményezte. Értékelésében elmondta, hogy nagy büszkeséggel tölti el a cím elnyerése, amit a folyamatosan emelkedő létszám mellett, színes rendezvények, kiemelkedő színvonalú, zömében kertészeti témájú szakmai előadások, tanulmányutak és közösséget erősítő klubrendezvények alapján érdemelte ki a tagozat. Bízik abban, hogy ez a fajta fejlődés és munka a jövőben is folytatódik, amit a BPNYKLUB vezetése továbbra is maximálisan támogat. Felhívta a küldöttek figyelmét egy nagyon fontos rendezvényre, a Stefánia Honvéd Kulturális Központ udvarán évente megrendezett termék- és terménykiállítás propaganda értékére, hasznosságára újabb és újabb kertbarátok megnyerése érdekében. A jövőre 55 éves tagozat stabil és erős szakmai alapokra épült, amelyet részben az alapító Bálint György, részben a nemrég elhunyt végtelenül lelkiismeretes szakmai vezető, Komiszár Lajos egyetemi docens neve és munkássága fémjelez, amit igyekszünk fenntartani, fejleszteni, terjeszteni.

fotó: Dudás Sándor nyá. alez.

Kolossváry Miklós nyá. alez.

Megemlékezés a Magyar Honvédelem Napján

Május 21-e a magyar katonai hagyományok egyik legjelentősebb emléknapja. 1849-ben ezen a napon a magyar honvédsereg visszafoglalta Buda várát, példát mutatva bátorságból, kitartásból, hazaszeretetből és nemzeti összefogásból. Ez a történelmi győzelem nemcsak hadtörténeti siker volt, hanem a haza iránti elkötelezettség időtálló jelképe is. A Magyar Honvédelem Napján tisztelettel emlékezünk mindazokra, akik életüket, egészségüket és erejüket áldozták Magyarország szabadságáért és függetlenségéért. Ugyanakkor megbecsüléssel gondolunk azokra is, akik napjainkban szolgálják hazánk biztonságát, legyen szó a Magyar Honvédség katonáiról, a honvédelem ügyét támogató közösségekről, vagy a katonai hagyományok ápolóiról. A Pápai Honvéd Bajtársi Klub 2026. május 21-én - hagyományaihoz híven - ismét megemlékezést tartott a Magyar Honvédelem Napja alkalmából. Az ünnepségre a Huszár lakótelepen található emlékműnél került sor, amelyet a „Vitéz Bertalan Árpád” Honvéd Éjtőernyős Ezred és a Szállítórepülő Század 1939–1945 között hősi halált halt tagjainak emlékére állítottak. A megemlékezés méltóságteljes hangulatban zajlott. Az ünnepi alkalmon Csukárdi Tibor, a Honvéd Bajtársi Klub aktív tagja mondott verset, majd Sáfár Albert dandártábornok úr tartott ünnepi beszédet. Ezt követően Oláh Emil ezredes, református lelkész mondott áldást az emlékezés résztvevői és a hősök emléke előtt tisztelegve. Az ünnepség koszorúzással folytatódott. Az emlékműnél több szervezet és intézmény képviselői helyezték el a tisztelet és megemlékezés koszorúit. Pápa Város Önkormányzata részéről Grőber Attila polgármester és Vadász Krisztina alpolgármester koszorúzott. A megemlékezésen jelen voltak és koszorút helyeztek el többek között a pápai bázisrepülőtér, a veszprémi katonai toborzó iroda, politikai pártok, valamint oktatási intézmények képviselői is. A koszorúzási ünnepség méltó módon fejezte ki közösségünk tiszteletét a múlt hősei iránt. Emlékeztetett bennünket arra, hogy a honvédelem ügye nem csupán történelmi emlék, hanem ma is élő felelősség: a haza, a közösség, a bajtársiasság és a nemzeti emlékezet iránti elkötelezettség. Tisztelet a múlt hőseinek, becsület a jelen katonáinak! A Magyar Honvédelem Napja – elismerések és ünnepi műsor a Honvéd Közösségi Házban A Magyar Honvédelem Napja alkalmából a Honvéd Bajtársi Klub által szervezett ünnepség második része a koszorúzási megemlékezést követően a Honvéd Közösségi Házban

folytatódott. A rendezvény ezen részében elsőként elismerések átadására került sor azok számára, akik önzetlen munkájukkal, támogatásukkal és közösségépítő tevékenységükkel segítik a Honvéd Bajtársi Klub működését. Az ünnepség egyik kiemelt pillanata volt, amikor Grőber Attila, Pápa város polgármestere tiszteletbeli klubtagságban részesült. Az elismerést Farkasdi Lajos, a Honvéd Bajtársi Klub vezetője adta át, ezzel is kifejezve a klub köszönetét azért a jelentős segítségért, amelyet a polgármester úr az elmúlt időszakban nyújtott. A Honvéd Bajtársi Klub életében különösen fontos eredmény, hogy a közösségnek ismét van méltó helye és otthona a Honvéd Közösségi Házban. Ez nemcsak egy épületet jelent, hanem olyan találkozási pontot is, ahol a bajtársi közösség tagjai együtt ápolhatják a katonai és honvédelmi hagyományokat, erősíthetik az összetartozást, és továbbadhatják a múlt értékeit a jelen és a jövő nemzedékeinek. Ezt követően a klub mindennapi munkáját segítő személyek és klubtagok munkáját köszönték meg, majd sor került a további elismerések átadására. Kovács Ferenc nyugállományú főtörzsőrmester Honvéd Vezérkari Emlékplakettet vehetett át, Barta Sándor ezredes, reptérparancsnok pedig emléktárgyat kapott a HBK-tól. Némethy Tamás főtörzszászlós a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége által adományozott „Katonák Példaképe” díjban részesült. A Honvéd Bajtársi Klubban végzett munkájuk elismeréseként emléktárgyat és elismerő oklevelet kapott Gaál Zsolt őrnagy, valamint Novák Tamás nyugállományú százados, a HBK titkára. Elismerésben és könyvjutalomban részesült Bodonyi Gyöngyi aktivista, aki a koszorúzási megemlékezésen és a Honvéd Közösségi Házban tartott ünnepségen is közreműködött a program levezetésében. Ugyancsak elismerést és könyvjutalmat kapott Polczer Sándorné nyugállományú zászlós és Dudaszegy János nyugállományú őrnagy. Az elismerések átadását színvonalas zenei műsor követte. Mezőfi Hanna, a Gyurátz Ferenc Evangélikus Általános Iskola tanulója három gyönyörű zenei darabot adott elő fuvolán. Előadása nagy sikert aratott a közönség körében, és méltó, meghitt hangulatot adott az ünnepi programnak. Az ünnepség fénypontjaként Vadkerti Imre előadóművész, a Kormorán együttes egykori alapító tagja lépett fel. Fergeteges, nagy hatású műsorával emlékezetes élményt nyújtott a jelenlévőknek. A közönség lelkes tapsa is jelezte az előadás sikerét: Vadkerti Imrét kétszer is visszatapsolták. A Magyar Honvédelem Napja alkalmából tartott rendezvény méltó módon kapcsolta össze a múlt hősei előtti tiszteletadást, a jelen közösségépítő munkájának elismerését és az ünnepi művészi élményt. Köszönet mindazoknak, akik munkájukkal, támogatásukkal és jelenlétükkel hozzájárultak ahhoz, hogy a Honvéd Bajtársi Klub közössége továbbra is aktívan, méltó körülmények között őrizhesse és adhassa tovább katonai, honvédelmi és bajtársi hagyományainkat.

Tisztelet a múlt hőseinek, becsület a jelen szolgálóinak, megbecsülés a közösségért dolgozóknak!

Germán Szilveszter
Nyugállományú őrnagy, a Honvéd Bajtársi Klub Pápa fotódokumentációs és sajtóanyagkészítő közreműködője

A szekszárdi Zrínyi Miklós Honvéd Nyugdíjas Klub eddigi rendezvényei

Klubunk az 1943. január 12-ei doni áttörésre emlékezve koszorúzással indította az évet. Februárban irodalmi esten vettünk részt a Babits Mihály Kulturális Központban, majd egy családi délutánnal, zsíroskenyér partival folytattuk a hónapot. Éves beszámoló közgyűlésünket Április 18-án tartottuk meg a szekszárdi Garay Pincében, melyen 29 fő vett részt. Közgyűlésünket megtisztelte a HOKOSZ részéről Keszthelyi Gyula nyá. dandártábornok úr, valamint Jakab Attila őrnagy Úr a helyi toborzó iroda vezetője. A rendezvényen az egyesület elnöke számot adott a 2025-ben végzett munkáról, a beszámolót a tagság egyhangúlag elfogadta. Május 30-án a Veterán Vegyészek Találkozóján képviseltük a klubot, az emléktáblánál koszorút helyeztünk el. Június 12-én Medinán a Tolnai Református Egyházmegye kezelésében lévő konferencia központban babgulyást főztünk a tagság részére, a rendezvényen 23 fő töltötte kellemesen a délutánt. Részt vettünk a Szekszárd város által szervezett ünnepségeken, koszorúzásokon. A toborzóirodával kötött együttműködés alapján látogatjuk a gondoskodási körbe tartozó volt bajtársainkat, hozzátartozókat. Tagjaink közül az éven eddig egy fő részesült HM elismerésben március 8-a alkalmából. A második félévre – amennyiben a NEA pályázati pénzünk megérkezik – kirándulást tervezünk a mohácsi csata 500. évfordulójára, ahol előbb az emlékparkban koszorút helyeznénk el, majd részt vennénk a városi rendezvényen. Reméljük a még hátra lévő betervezett programjaink megtartásának nem lesz akadálya.

Csákiné Tóth Ilona nyá. tzls.

Petőfi körtefája ültetése

65 ÉVES LETT A MH BUDAPESTI NYUGÁLLOMÁNYÚAK KLUBJA

Hatvanöt év egy ember életében is hosszú idő. Aki ennyit megélt, az megtapasztalt jót, rosszat, sikert, kudarcot, örömöt, bánatot. Aki ma hatvanöt éves, az átélte a történelem szeszélyes sodrását, viharait, játékait is, melyek hazánkat jobbra-balra rángatták – vagy éppen kényszerítették. Ilyen körülmények között ezt a szép kort egy szervezetnek megélnie különösen nem hétköznapi dolog. A társadalmi, az ideológiai, a szociális, a kulturális stb. környezet változásait ilyen időtávlatban túlélni, egy szervezet létét, működését ilyen hosszan fenntartani – nos ez keveseknek sikerül. A MH Budapesti Nyugállományúak Klubja elmondhatja magáról, hogy egyike az ilyen sikeres múlttal, mai életerővel, pozitív jövőképpel büszkélkedő szervezeteknek.

Erről emlékezett meg április 8-ai ünnepi rendezvényén a klub, a Stefánia Palota – MH Kulturális Központ Emlékparkjában, és a nagy színháztermében lebonyolított megemlékezésen. Az ünnepség fővédnöke Szalay-Bobrovniczky Kristóf, Magyarország honvédelmi minisztere, védnökei Nyitrai Zsolt, a miniszterelnök főtanácsadója, kiemelt társadalompolitikai ügyekért felelős miniszterelnöki biztos, továbbá dr. Böröndi Gábor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke volt.

Ünnepélyes faültetéssel indult a rendezvény, Petőfi körtefájának génállományával rendelkező kis körtefát ástak földbe. E fa őse alatt, a Hargita megyei Székelykeresztúron, az itteni Gyárfás kúriában mondta el a hagyományok szerint Petőfi Sándor 1849. július 30-án az Egy gondolat bánt engemet című versét, majd másnap a csatában Segesvárnál odaveszett. Mára a fa is elenyészett. Az élettelen, csonka fatörzsnél azonban ma a helyiek ünnepségeket, kulturális eseményeket rendeznek, amelyekkel fenntartják és ápolják múltjának emlékét, és ebben a nemzeti hagyományokra épülő lelki térben emlékeznek Petőfire is. Kovács Gyula, Magyar Örökség, Makovecz és Prima Primissima díjas, nemzetközileg ismert pomológus, a Kárpát-medence őshonos gyümölcsfáinak katalogizálója a fa – akkor még – élőképes részéből oltóágat vett, amit sikeresen szaporított. Munkája nyomán mára világszerte közel kétezer magyarlakta település, intézmény, szervezet ápol ilyen módon újjászületett „Petőfi körtefát" – és innentől a Stefánia Emlékparkban is láthatunk egyet.

A faültetés a klub részéről Pácser Bálint nyá. alezredes, a Törzsasztal tagozat vezetője – egyben az ültetés ötletgazdája – moderálásával zajlott. Megnyitója után a kis körtefa felett Kovács Gyula ismertette a fa múltját, a hozzá fűződő hagyományt, majd dr. Lugosi József ezdssel, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum nyugállományú igazgatójával, a Törzsasztal tagozat tagjával elültette a csemetét. Dr. Keszthelyi Gyula nyá. ddtbk. a MH Budapesti Nyugállományúak Klubja (BPNYKLUB) elnöke közreműködésével elhelyeztek a fa mellett egy tájékoztató táblát, amely Petőfi arcképét és a fa rövid történetét mutatja be. Egy QR-kód is látható még rajta, amelyet mobiltelefonnal beolvasva a Klub internetes honlapján (https://bpnyklub.hu) elhelyezett információkat böngészhetjük, elsőként az eredeti körtefa két archív fotóját. Koszorút helyezett el a kert új „lakójánál" először a házigazda szervezet, a MH Vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár (BHD) képviselője, Réz Levente Szabolcs ezredes, dandárparancsnok, majd a BPNYKLUB részéről közösen dr. Keszthelyi Gyula klubelnök, Radványi Imréné a klub Kertbarát tagozatának elnöke, és Kulcsár Gáborné nyá. honvédségi alkalmazott, a Törzsasztal tagozat alapító tagja. A parkban innentől kezdve e kis növény – amely mint a hazaszeretet, a hazafiasság jelképe került ide, az Emlékparkba – emlékeztet a hagyománytiszteletre, a közösség összetartó erejének fontosságára, múltunk jeles személyiségei, katonahősei emlékének ápolására.

Rövid szünet elteltével az ünnepi megemlékezés a Kulturális Központ addigra zsúfolásig megtelt színháztermében folytatódott, amelyet jelenlétével megtisztelt Szalay-Bobrovniczky Kristóf, Magyaror-szág honvédelmi minisztere, Benkő Tibor. nyá. vezérezredes, korábbi honvédelmi miniszter, és dr. Böröndi Gábor László vezérezredes, a Honvéd Vezérkar Főnöke. Kiss József, a BHD főmunkatársa moderálásával, Mészáros Károly őrnagy parancsfelolvasása mellett először a miniszteri határozattal, majd a vezérkar főnöki paranccsal hatályba lépett elismerések ismertetése és a hozzájuk tartozó tárgyjutalmak, emléklapok, oklevelek átadás-átvétele történt meg. Hatvanöt éve alapított klubunk a Honvédelmi Minisztérium céljainak megvalósulását támogató tevékenységéért, a Magyar Honvédség nyugállományú tagjai érdekében, valamint a társadalom szolgálatában huzamos időn át végzett áldozatos munkája elismeréseként Miniszteri Elismerő Oklevélben, továbbá a Magyar Honvédség nyugállományú és nyugdíjas tagjai érdekében, valamint a honvédelem ügye érdekében huzamos időn át végzett áldozatos munkája elismeréseként Honvéd Vezérkar Főnöki Emléklap elismerésben részesült. Az ezt megörökítő két dokumentumot klubelnökünk vette át. Magyarország honvédelmi minisztere a nyugállományú közösség érdekében végzett kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréséül, Honvéde-lemért Kitüntető Cím babérkoszorúval ékesített fokozatát adományozta és adta át Szabóné dr. Szalánczi Erika asszonynak; az Aranykor Kitüntető Cím arany fokozatát dr. Gruber Nándor nyá. dandártábornoknak; az Aranykor Kitüntető Cím ezüst fokozatát Bordáné Csápka Anna nyá. zászlósnak; az Aranykor Kitüntető Cím bronz fokozatát Kolossváry Miklós nyá. alezredesnek, Mezei Zsuzsanna nyá. alezredesnek és Czigler Zsuzsanna nyá. századosnak; továbbá Miniszteri Elismerő Oklevelet Vas Judit Piroska asszonynak. Ezután elismerő szavakkal emlékezett meg a jubileumát tartó szervezetünktől. Többek között elmondta: „Önök, akik ma itt vannak, szolgálati idejük lezárultával is honvédek maradtak. Őrzik a bajtársi szellemet, bölcsességükkel segítik az ifjabb nemzedéket, képviselik azt a katonai ethoszt, ami politikamentes kiállás a nemzetért… Önök életük javát fegyverrel a kézben a haza szolgálatában töltötték. Vannak önök között, akik a törékeny világpolitikai egyensúly idején őrizték a békét és olyanok is, akik a rendszerváltoztatás zavaros éveiben, a délszláv válság árnyékában, a határon vagy a légtér védelmében teljesítettek szolgálatot… A Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség szívügyének tekinti a nyugállományú katonák, nyugdíjasaink és családtagjaik támogatását. Komplex rendszerünk az anyagi biztonság mellett a közösségi élet feltételét és a megérdemelt társadalmi megbecsülést hivatott garantálni... Én kívánom önöknek, hogy töretlen lelkesedéssel őrizzék ezt a nemes, bajtársi közösséget. Adjanak továbbra is tartalmat az éveknek, és maradjanak a Honvédelem ügyének aktív részesei." Ezt követően a Honvéd Vezérkar Főnöke a Honvédség munkáját segítő szervezetekben végzett áldozatkész munkája elismeréseként, figyelembe véve a társadalmi szervezetek előterjesztését, ÉLETÚTÉRT ÉRDEMJELET adományozott és adott át Széli Ferenc nyugállományú ezredesnek; EMLÉKTÁRGYAT Gajzágó Imre nyugállományú ezredesnek és Szabó Attila János nyugállományú alezredesnek, majd rövid beszédben osztotta meg a jubileummal kapcsolatos gondolatait, amikből idézek. „… Önök nélkül nem lenne jelenünk. Az a tudás, tapasztalat, tanítás, amelyek felvértéztek minket, tette alkalmasra arra a Magyar Honvédséget, hogy helytálljon. Helytálljon itthon, külföldön, a NATO-ban és az Európai Uniós misszióban. Önök, akik utat mutattak, akkor is, amikor csüggedtünk. Önök dicsértek minket, amikor jók tettünk. Önök kiálltak mellettünk akkor, amikor nehéz helyzetlen voltunk… Mi minden magyar embert szolgálunk. Függetlenül meggyőződésétől, életkorától és minden mástól. Mi arra tettük fel az életünket, hogy legyen Magyarország, legyen egy erős magyar honvédség, és még egyszer köszönöm Önöknek, hogy tanulhattunk. Példásmeste-rei voltak a mai jelenkornak, és remélem, hogy mi is megérjük majd azt a kort, amikor az utódaink munkáját nézzük."

Szalay–Bobrovniczky Kristóf miniszter úr és Keszthelyi Gyula dandártábornok úr, mint a Honvédségi Nyugdíjas Klubok Országos Szövetségének elnöke, a tárca és a HOKOSZ közötti Együttműködési Megállapodást írt alá. Az okmány alapján jogi értelemben is a tárca stratégiai partnerévé válik az ország egyik legnagyobb, (országszerte 20 helyen tevékenykedő) nyugállományú katonákat tömörítő szövetsége. A működés finanszírozásának sajátossága, hogy a klub a működéshez szükséges alapvető forrásokat a HOKOSZ-tól kapja, ezért létfontosságú a klub számára a Honvédelmi Minisztériumtól a HOKOSZ részére nyújtott támogatás. A műsor következő mozzanataként a HOKOSZ Elnöksége emléktárgyat adományozott a BPNYKLUB, és a BPNYKLUB

elnöke részére, melyeket a HOKOSZ ügyvezető elnöke Vörös László Lajosné nyá. ezredes adott, és dr. Keszthelyi Gyula nyá. dandártábornok vett át. Ennek komoly konspirációs előzményei is voltak, így szerencsésen sikerült tényleges meglepetést okozni, az érintett előtt az elismerésben részesülés tényét annak átadásáig sikeresen eltitkolni! Klubunk elnöke emelkedett szólásra. Ünnepi köszöntőjében részletesen kitért szervezetünk megalakulásának, 65 éves fejlődésének, eredményeinek, problémáinak számbavételére, bemutatására. Erről erősen csemegézve lehetséges csak beszámolni, mert egy részletes tudósítás a történtek hátteréről, kapcsolódó eseményekről, adatokról, személyi, elhelyezési és még számtalan más, a beszédben elhangzott információról nagymértékben feszegetné e lap terjedelmi korlátait. A legfontosabb kiemelendők e körben talán a következők. „Az MH Budapesti Nyugállományúak Klubjának 65 éves története megkérdőjelezhetetlenül arról szól, hogy a nyugállományú katonák és családtagjaik minden időben elkötelezettek maradtak a haza védelmének ügyéért… A klub 1961. augusztus 2-án tartotta meg első vezetőségválasztó taggyűlését, melyen 75 klubtag nyílt szavazással 7 tagú vezetőséget választott. Az alapítást követően a klub létszáma folyamatosan növekedett, és 1973-ra elérte az ezer főt… Az Egyesületté történő átalakulást a Fővárosi Cégbíróság 1990. február 28-án jegyezte be, és a Magyar Honvédség Budapesti Nyugállományúak Klubja elnevezéssel, jogi személyé, egyben a Budapesti Nyugállományú Tisztek és Tiszthelyettesek Klubja jogutódjává vált… Az idős tagokról való gondoskodás mindig is a klub legfontosabb feladatai közé tartozott, és napjainkra már évtizedes hagyománnyá vált… Mára már szinte általánossá vált, hogy az egyes tagozati klubnapokat is látogathatják a többi tagozat tagjai… 2024-ben a Klubtanács Közösségért Emlékérmet alapított, mely évente maximum 10 fő részére adományozható… 2026-ban a klub megalakításának 65. évfordulója alkalmából a Klubtanács Jubileumi Emlékérmet alapított, melyet a mai rendezvényen adunk át először a tagozatok által javasolt személyeknek… Napjainkra a klub 27 tagozattal és mintegy 1700 fős tagsággal rendelkezik. Bár a klubélet elsősorban a tagozatokon belül folyik, az ügyvezetés minden évben néhány központi eseményt is rendez. Ezek közül kiemelkedik a februári nyugdíjasbál, a Nemzetközi Nőnap, a Katonafestők kiállítása, a Hősök Napjáról történő megemlékezés, a kertészeti tagozattal és a házzal közösen szervezett terménybemutató, a bélyeggyűjtő tagozat országos szinten is jegyzett kiállítása, és a Mikulásvárók.” (A klub története első 50 évének részletes megismerésére lehetősége van az olvasónak az internetes honlapunk meglátogatásával, ahol a következő linkre, https://bpnyklub.hu, majd a TOVÁBB és a Rólunk menüpontra klikkelve részletes ismertető található a klub története címszó alatt elhelyezett, pdf formátumú könyvben a hőskorról, és a kezdeti útkeresést követő fél évszázados fejlődésünkről.) Esküdt Lajos nyá. ezds. a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének elnöke lépett a mikrofon elé ezután. Megköszönte miniszter úrnak azt az anyagi támogatást, amit szervezetük 2025-ben kapott a nehéz anyagi helyzetben levő tagtársaik megsegítésére. (Ebből klubunk is részesült, így idén januárban lehetőségünk volt a gondoskodási körünkbe tartozó, nehéz anyagi helyzetben élő klubtársaink támogatására. Ennek keretében 18 fő kért és kapott tőlünk pénzsegélyt.) Az ünnepséghez kapcsolódva elmondta mások mellett azt is, hogy a BEOSZ és a HOKOSZ együttműködése kiváló, például közösen bonyolítottunk le egy újszerű rendezvényt: a Bálna Honvédségi Központban kétnapos művészeti seregszemlén mutatták be tudásukat a két szervezet szabad idejükben művészi tevékenységet végző tagjai. Befejezésül ismertette, hogy a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége a honvédségez tartozás érzésének erősítése, a katonai fegyvernemi és történelmi hagyományok ápolása, a bajtársak összetartása érdekében, huzamos időn át végzett áldozatos önzetlen munkájáért BEOSZ emlékpajzsot adományoz klubunk részére. Következőkben a klub tevékenységét támogató szervezetek vezetői emléktárgyat adományoztak a klub működésének támogatásában, és a szervezetekkel való kapcsolattartásban kiemelkedő szerepet vállaló személyeknek. Az emléktárgyat, továbbá az adományozás tényét megörökítő okmányt személyesen vagy megbízottjuk útján adták át. Támogatásukat megköszönve örömmel soroljuk fel e helyütt őket (és azt szeretnénk, ha még ennél is többen lennének): Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatal főigazgatója, HM Zrínyi Geoinformációs és Toborzástámogató Közhasznú Nonprofit Kft. ügyvezetője, az MH vitéz Szentgyörgyi Dezső 101. Repülődandár Parancsnoka, a HVK Kiber–és Információs Műveleti Csoportfőnök, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat főigazgatója, a MH Nagysándor József 51. Híradó- és Vezetésbiztosító Dandár parancsnoka, a Magyar Honvédség Kiber- és Információs Műveleti Központ Parancsnoka, a Magyar Honvédség Nagysándor József 51. Híradó és Vezetésbiztosító Dandár Országos Infokommunikációs Rendszerfőközpont parancsnoka, a Honvéd Vezérkar Személyzeti Csoportfőnöke, a MH Anyagellátó Raktárbázis parancsnoka, az MH 1. Tűzszerész és Folyamőr ezred parancsnoka, az MH Sodró László 102. Vegyiharc Ezred parancsnoka, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség vezető rabbija, és végül, de nem utolsó sorban a Kertészek és Kertbarátok Országos Szövetsége elnöke. Klubunk a megalakulásának 65. évfordulója alkalmából 2026. évben JUBILEUMI EMLÉKÉRMET alapított, amit a tagozatok javaslata alapján 30 fő vehetett át dr. Keszthelyi Gyula dandártábornok, klubelnöktől. Köztük volt Kovács Gyula pomológus, a Petőfi fácska ültetésének nagytudású segítője és mentora, és Huczka Ágnes, a BHD, Protokoll és Kulturális Igazgatóság Rendezvényszervező részleg részlegvezető-helyettese, a 27 tagozat klubrendezvényei helyiségeinek biztosításáért – ami valljuk be, egyáltalán nem könnyű feladat, tekintve az épületben e célra igénybe vehető helyiségek alacsony számát. Az információdús hivatalos mozzanatokat követően állófogadás zárta a jubileumi megemlékezést, ahol a Központ Regiment éttermében lebonyolított állófogadáson bőséges és ízletes fogások melletti baráti beszélgetések, régóta nem találkozott klubtagok öröme, a kapott elismerések okának felidézése adta a nap befejező mozzanatait.

Dudás Sándor nyá. alezredes
BPNYKLUB elnökhelyettes

Megemlékezés a Magyar Honvédelem Napján

Kürtös László a Honvédelmi Minisztérium Parlamenti államtitkára.
A Magyar Honvédelem napján a Stefánia Palotában elhangzott beszéde.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Tisztelt Katonák!
Kedves Vendégeink!

Megtiszteltetés itt állni Önök előtt! Ahogyan Önök is jól tudják a haza szolgálata mindig többet jelent egyszerű kötelességnél.

Felelősségvállalást jelent a közösségért, egymásért és mindazokért, akik biztonságban szeretnék tudni az országukat, a családjukat és a mindennapjaikat. Ez a gondolat kapcsolja össze a Honvédelem napját és azt a közösséget, amely ma itt, együtt ünnepel. 1849 májusában a Magyar Honvédség a tavaszi hadjárat sikerei után érkezett el ahhoz a történelmi pillanathoz, amikor megkezdődhetett Buda várának visszafoglalása. A császári csapatok hónapok óta birtokolták a fővárost, a vár falai mögött jelentős erőkkel rendezkedtek be, miközben a város folyamatos ágyúzás alatt állt. Buda visszavétele ezért egyszerre jelentett katonai feladatot és nemzeti ügyet. A főváros sorsa túlmutatott önmagán. Az ország cselekvőképességét, önbizalmát és kitartását is jelképezte. Az ostrom napjai rendkívüli terhelést jelentettek a katonák számára. A honvédek folyamatos tűz alatt dolgoztak, lövészárkokat ástak, ágyúállásokat építettek, és napról napra közelebb küzdötték magukat a vár falaihoz. A döntő roham végül 1849. május 21-én hajnalban indult meg. A várba való betörés súlyos veszteségekkel járt, de azok a katonák, akik ott harcoltak, pontosan tudták, hogy nem csupán egy erődítményért küzdenek. A saját országukért, az otthonaikért, a családjaikért és a jövőjükért vállaltak kockázatot. Buda visszafoglalása a magyar honvédség egyik legfontosabb történelmi sikere lett, ezért vált május 21-e a magyar honvédelem ünnepévé. A korabeli visszaemlékezésekből az is világosan látszik, hogy a honvédség mögött ott állt a társadalom támogatása. Városok segítették az ellátást, családok adtak katonát a hazának, helyi közösségek vállaltak szerepet a védelem megszervezésében. Sokan érezték úgy, hogy az ország sorsa személyesen hozzájuk is tartozik. Ez a kapcsolat a hadsereg és a társadalom között a magyar történelem egyik fontos tapasztalata lett. Bizalom nélkül nincs erős honvédelem, és közösségi támogatás nélkül hosszú távon nincs erős hadsereg sem. A Honvédelem napján erre a kapcsolatra is emlékezünk. Arra a bizalomra, amely egy ország és katonái között kialakulhat. Ez a kapcsolat hosszú idő alatt épül fel: személyes tapasztalatokból, közösen vállalt terhekből és abból a bizonyosságból, hogy vannak emberek, akik készek szolgálni a hazájukat. A honvédelem ügyében dolgozók nap mint nap ezt a felelősséget hordozzák magukkal.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Az elmúlt napokban az egyik legfontosabb feladatomnak tekintettem, hogy személyesen beszéljek katonákkal, honvédelmi alkalmazottakkal. Ezekből az őszinte beszélgetésekből számomra világossá vált: bár az állomány hivatástudata és szakmai felkészültsége megtörhetetlen, a rendszerből sokszor éppen az a figyelem és partnerség hiányzott, amit Önök megérdemeltek volna.A szolgálat mindennapjai fegyelmet, kitartást és sokszor komoly személyes áldozatot kívánnak. Katonáink vállalják a hivatás terheit és felelősségét. Parancsnokok hoznak nehéz döntéseket. Honvédelmi dolgozók biztosítják a háttér működését. Családok teremtenek nyugodt hátteret azok számára, akik szolgálatban vannak. Mindenki hozzátesz valamit ahhoz a közös biztonsághoz, amelyet természetesnek szeretnénk érezni az életünkben. A magyar honvédség az elmúlt években jelentős technikai fejlődésen ment keresztül. Új képességek jelentek meg, korszerű eszközök érkeztek. Ezek az eredmények fontosak Magyarország biztonsága szempontjából. A honvédség valódi erejét azonban nem a vas, hanem a hús-vér emberek adják. A technikai modernizáció önmagában nem elegendő, ha mellette meggyengül a bizalom, a kiszámíthatóság, az emberi megbecsülés és a katonák mindennapi biztonságérzete. Az új eszközök csak akkor válnak valódi képességgé, ha a vezetés végre újra megbízható partnert lát az emberben. A következő időszak legégetőbb feladata éppen ezért a megbecsülés és a megrendült bizalom szisztematikus visszaépítése lesz. Véget kell vetnünk a bizonytalanságnak: kiszámítható szolgálati környezetre, stabil háttérre és olyan méltó emberi kapcsolatokra van szükség, amelyekben a parancsnok és a közkatona is újra érezheti, hogy a munkája érték, a hangja pedig eljut a döntéshozókig. A honvédelem ügyében dolgozó embereknek tudniuk kell, hogy az ország figyel rájuk, számít rájuk és értékeli azt a munkát, amelyet a közösség biztonságáért végeznek.
A katonai közösség ereje hosszú

idő alatt kialakuló emberi kapcsolatokból épül fel. Bajtársiasságból, kölcsönös tiszteletből és abból a tudatból, hogy mindenki ugyanannak a közös feladatnak a része. Egy jól működő honvédségben a katonák számíthatnak egymásra. Ez ad tartást a nehéz helyzetekben is. Fontos az is, hogy a szolgálatot teljesítők érezzék a társadalom támogatását és az intézményi megbecsülést. A katonai hivatás különösen nagy felelősség. A magyar katona esküt tesz a hazára és a magyar emberek biztonságára. Ez az eskü felkészültséget, önfegyelmet és belső tartást kíván. A szolgálat valódi súlya a mindennapokban válik láthatóvá: a kiképzéseken, a készenléti feladatok során, a missziókban és minden olyan helyzetben, ahol gyors, pontos és megbízható munkára van szükség. Mindannyian tudjuk, hogy biztonság nélkül nincs nyugodt hétköznap, nincs kiszámítható jövő és nincs tervezhető élet sem. A családok számára a biztonság nyugalmat jelent. A közösségek számára stabilitást. Egy ország számára pedig cselekvőképességet és önbizalmat. Ebben a munkában a honvédség szerepe meghatározó. A társadalom támogatása ugyanilyen fontos része ennek az erőnek. Sokat jelent, amikor a katonák érzik a figyelmet és az elismerést. Egy közösség erejét az is mutatja, hogyan viszonyul azokhoz az emberekhez, akik a biztonságáért dolgoznak. A katonai szolgálatot teljesítőknek érezniük kell, hogy munkájuknak súlya és értelme van.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
A mai ünnepségnek külön jelentőséget ad, hogy olyan emberek vannak jelen ebben a teremben, akik hosszú idő óta dolgoznak a honvédelem társadalmi kapcsolatain. Nyugdíjas szervezetek őrzik a közösség emlékezetét és tapasztalatait. Pedagógusok és a kadétképzésben részt vevő szakemberek segítik a fiatalokat abban, hogy megértsék a szolgálat felelősségét. Hagyományőrző egyesületek, civil közösségek és önkéntesek teszik személyessé és élővé a honvédség és a társadalom kapcsolatát. Sok fiatal számára egy személyes találkozás, egy közösségi program vagy egy veterán katona története adja az első élményt arról, mit jelent szolgálni a hazát. Ezekből az élményekből születik meg sokszor az az elköteleződés, amely később hivatássá vagy egy életre szóló tiszteletté válik. A honvédség társadalmi kapcsolatai ezért jóval többet jelentenek egyszerű rendezvényeknél. Közösséget formálnak, és olyan szemléletet adnak tovább, amely hosszú távon is megtartó erejű lehet. A hagyományoknak ma is fontos szerepük van. A katonai közösség identitását részben azok az élmények, történetek és példák adják, amelyeket generációk adnak tovább egymásnak. A szolgálat emberi oldala, a bajtársiasság és az összetartozás érzése ugyanúgy része a honvédelemnek, mint a technikai felkészültség vagy a modern képességek fejlesztése. A nyugdíjas katonák jelenléte különösen fontos része ennek a folytonosságnak. Élettapasztalatot, példát és tartást adnak tovább a fiatalabb generációknak. Szolgálatuk nem ér véget a leszereléssel. A katonai közösség emlékezete rajtuk keresztül marad élő és személyes. A kadétprogramokban dolgozó pedagógusok és szakemberek munkája szintén meghatározó. Olyan fiatalokkal foglalkoznak, akik életük egyik legfontosabb időszakában találkoznak először a szolgálat, a felelősség és a közösség gondolatával. Ezek a találkozások hosszú időre meghatározhatják egy ember gondolkodását.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Az elismerések mögött, amelyeket ma átadunk, hosszú évek kitartó munkája áll. Azok kapják ezeket a kitüntetéseket, akik közösséget építettek, fiatalokat segítettek, hagyományokat őriztek vagy hosszú időn keresztül szolgálták a honvédelem ügyét a saját területükön. Munkájuk hozzájárul ahhoz a bizalomhoz és emberi háttérhez, amelyre a magyar honvédség hosszú távon is építeni tud. Ez a közösségi munka sokszor csendben, a reflektorfénytől távol zajlik – s az elmúlt időszakban méltatlanul kevés figyelmet is kapott. Ideje kimondani: a honvédség erejét hosszú távon nem a kommunikációs szempontok, hanem a benne szolgáló emberek tartása és közössége adja. Buda 1849-es visszafoglalása arra emlékeztet bennünket, hogy az összefogásnak, a kitartásnak és a közös felelősségvállalásnak mindig megtartó ereje van. Ez a gondolat ma is érvényes. A honvédelem ügye ma is közös ügyünk. Katonák, családok, pedagógusok, civil közösségek, nyugdíjas bajtársak és fiatalok együtt adják azt az emberi hátteret, amelyre Magyarország biztonsága épülhet. Kívánom, hogy a mai elismerések adjanak erőt a folytatáshoz, és erősítsék tovább azt a közösséget, amelyre a magyar honvédelem épül.

Köszönöm mindannyiuk munkáját, szolgálatát és elkötelezettségét!

Kürtös László a Magyar Honvédelem napján beszédet mond a Stefánia Palotában. Kép forrása: honvedelem.hu

HOKOSZ Majális - csoportkép, Kép forrása: honvedelem.hu

HOKOSZ MAJÁLIS A BALATON PARTJÁN

Újszerű, játékos sportnappal dúsított szakmai konferenciát rendezett 2026.05.29. és 31. között az országszerte működő szervezetei vezetőinek a Honvédségi Nyugdíjas Klubok Országos Szövetsége. Az eseménynek a Magyar Honvédség Rekreációs, Kiképzési és Konferencia Központ (Balatonakarattya) adott otthont, amely a Napfény Üdülőben fogadta a szervezetek képviselőit és azok hozzátartozóit. Tekintettel a rendezvény kiemelt fontosságára, más szervezetek, így a Budapesti Nyugállományúak Klubjának tagjai is lehetőséget kaptak a részvételre. Az égiek is velünk voltak; igazi kirándulóidő fogadott bennünket, amikor a nap már lassan - lassan nyárias erőfeszítéssel teszi a dolgát, de igazából még csak cirógat, nem muszáj árnyékba menekülni sugarai elől.

A háromnapos összejövetel csúcspontja a második nap volt, hiszen az első napból az érkezés körüli (a házirend szerint 15 óra után lehet a szobákat elfoglalni), a harmadikból pedig a távozás körüli (10 óráig kell a szobát leadni) teendők sok időt elvesznek (ez sajnos egy „normál” hétvégi kikapcsolódásra is elmondható…). Ezen a napon bevezetőként két rutinos, igen jól felkészült előadó kötötte le az üdülő nagy előadótermében összegyűlt klubtagok és érdeklődő hozzátartozóik figyelmét. Először az Aktuális biztonságpolitikai kihívások című előadás hangzott el dr. Kis Benedek József, egyetemi tanár, az MTA doktora prezentálásában, nagy érdeklődés kíséretében. Hallottunk tőle a jelenlegi világpolitikai rendszerről, a nagyhatalmak versengéséről, az Egyesült Államok, Kína, Európa, Eurázsia, Közép-Ázsia és Magyarország kritikus történéseiről, kihívásairól, és kaptunk a jelenlegi helyzet alapján prognosztizálható előjelzési információkat is. Ezt követően a zsúfolt előadóteremben a jelenlevő nyugdíjas korú hallgatóságot napi szinten érintő biztonsági eseményekről tartott előadást Kaló József nyugállományú rendőr ezredes, az időseket fenyegető életviteli kockázatok tárgykörében. Foglalkozott azzal, hogyan lehet ilyen korban is elkerülni az áldozattá válást olyan bűncselekmények esetében, mint a különböző indokkal történő telefonos és internetes átverések, online csalások, banki csalási kísérletek, unokát ért állítólagos balesetre hivatkozó csalások, trükkös lopások. Rendőri múltjából származó tapasztalatai alapján hasznos gyakorlati tanácsok felsorolásával zárta mindvégig nagy figyelemmel kísért mondandóját.

A nap legjobban várt vendége köszöntötte ezután a hallgatóságot: megérkezett Magyarország új honvédelmi minisztere, dr. Ruszin-Szendi Romulusz Úr. Több jelenlevő is elmondhatta magáról, hogy katonai pályájuk időnként véletlenszerűen párhuzamosan futott. Egy ilyen emlék feleleventése még spontán ölelést is eredményezett, és volt, aki csekély ajándékkal (mint például a Nyugdíjasaink aranykorban című jubileumi kiadvány) lepte meg az ország katonai vezetőjét. Előtte azonban áttekintést adott a hivatalba lépése során máris megtett, vagy a közeli jövőben bekövetkező néhány olyan intézkedéséről,

amelyek a jelen levő korosztályt erősen érintik, segíteni fogják. Szóba került a haditechnikai eszközök vonatkozásában a beszerzés-üzemeltetés-fejlesztés kérdésköre, egészséges arányuk megtalálása, rendfokozati megnevezések, alakulatnevek visszaállításáról az érintett állomány véleményének beszerzése, fizetési kategóriák áttekintése, és még sok más. Közvetlen, impulzív, jó hangulatú, friss információkkal telített előadást hallottunk, melynek során még inkább nyilvánvalóvá vált az általa a hallgatóság üdvözlésekor elhangzott közlés, mely szerint számít a haza védelmében megöregedett időskorúakra, tapasztalatukra. A korosztályra (állománykategóriára) jellemző problémák megoldása nem fog egyik napról a másikra megszületni, de a tárca törekedni fog a mielőbbi rendezésre. Tájékoztatóját követően kérdéseket tehetett fel a hallgatóság, amelyek – mondhatni: sajnos természetesen – zömében a leginkább húsba vágó kérdéskörrel, az anyagi biztonság megteremtésével, megvédésével voltak kapcsolatosak, mint például a sok esetben alacsony szolgálati nyugdíj, honvédségi nyugdíjasotthonok felállítása, a katonai kórház által a nyugállományú katonáktól megvont egészségügyi ellátás ügye, nyugállományú katonai klubok működtetése, azok térítésmentes igénybe vételének visszaállítása, üdülési lehetőségek bővítése, egyes megszűnt katonai üdülők visszaszerzése, újbóli működtetése.

Szűkített, vezetői körben folytatódott ezután a tájékoztató, ahol nagyobb súlyt képviseltek a katonai szakmai információk, jövőbeni tervek. Végezetül egy vidám hangulatú kültéri csoportkép elkészítése volt záró akkordja a miniszteri tájékoztatónak, amelynek pozitív kicsengése, információtartalma, és egyáltalán a létrejötte bizakodással töltötte el a hallgatóságot.

Vezetői tájékoztató

Délután sokan fellelkesülve vetették be magukat az alkalmilag kitűzött, vagy a helyszínen meglevő profi sportpályákon folyó játékos küzdelmekbe. Felsorolni is hosszú a sportágakat: célba dobás három, egyre messzebb levő hordóba teniszlabdával, felfordított, billegő ping-pong labdával koronázott pohár mozgatása egy ráragasztott madzaggal, miközben a labda nem gurulhat le róla (ezt kétféle „pályán” is), petangue, kispályán kapura rúgás, bowling, ping-pong labda egymásnak passzolgatása igazi ütővel. A következő napirendi pont már este, vacsora után vette kezdetét: igen jó hangulatú zenés táncest zajlott, ahol kiderült az is, hogy mi jut eszünkbe, ha végigmegyünk az akácos úton, és hogy fájó derék ide, recsegő térd oda – megy még a tánc és vonatozás…

Következő nap reggelén összeraktuk csomagjainkat, letettbe helyeztük azokat a recepción, és egy érdekes sportág, a teqball asztalon (magyar találmány!) játszott röplabda, a teqvoly bemutatóját néztük meg. Következett a nagy érdeklődéssel várt eredményhirdetés, ahol sokan kaptak előző napi sporttevékenységük elismeréséül ezt megörökítő oklevelet; mások nyakába a versenyben elért helyezést mutató érme került. Végezetül dr. Keszthelyi Gyula úr, a HOKOSZ elnöke értékelte az újszerű szakmai továbbképzés, egyúttal közösségfejlesztő összejövetel történéseit, eseményeit, és eredményessége láttán kilátásba helyezte ilyen rendezvények évenkénti lebonyolítását.

Szöveg és fotók: Dudás Sándor ny. alezredes

Ezt a barátságunkra

Ezt a barátságunkra

Mozaik faliképek II.

Egy-egy utazás, kirándulás alkalmával hányszor csodálkozunk rá egy templom, egy szebb napokat megélt kúria, vagy valamely patinás közintézmény színes ablakaira, apró színes mozaik kövecskékből kirakott képeire. A Törzsasztal tagozat a magyar üvegfestészet és mozaik – itthon a feledés homályába vesző – de nemzetközileg elismert művelője életének és munkásságának bemutatására tervezett egy érdekesnek ígérkező programot.

Látogatás Róth Miksa császári és királyi udvari üvegfestő és mozaikművész emlékházában és műintézményében

Külső-Erzsébetvárosban, a százéves épületek között szerényen húzódik meg, és csak a kapualjban elhelyezett kis tábla jelzi, hogy ez a kétemeletes ház a Róth Miksa Emlékház és Múzeum. Hét tagozatból verbuválódott népes csoportunk megilletődötten lépett be az eredeti bútorokkal berendezett nappaliba, ahol annak idején Róth Miksa előkelő, leendő megrendelőit fogadta és tárgyalt velük. Bennünket Kálmán Mária múzeumpedagógus fogadott és volt útikalauzunk a közel kétórás időutazásban.

A korhűen, nagy szakértelemmel berendezett termekben, a szemet gyönyörködtető alkotások között sétálva egy nagy tudású művész munkássága mellett a XIX. század vége és a XX. század társadalmi, történelmi környezetét, egy család sorsán keresztül is megismerhettük. Megtudhattuk, hogy a 160 éve született Róth Miksa nagyapja és édesapja nyomdokait követte.

Angyali üdvözlet (1900)

Ipariskolai tanulmányait befejezve 1885-ben a Dohány utca 10-ben nyitotta meg üvegfestészeti műintézetét és kezdte meg önálló munkáját. Bár zsidó vallású volt, ekkor még nem a vallás, hanem a művészi színvonal volt a meghatározó, így jelentős számban voltak más felekezetekhez tartozó előkelőségek, templomok, imaházak felkérései is. Tárlatvezetőnk indulásként rögtön kiemelte a Mária és a gyermek Jézus címet viselő ólmozott üvegablak kompozíciót, mely Róth virtuóz technikai és technológiai képességét bizonyította az antiküveg, katedrálüveg és festettüveg együttes felhasználásával. Az egyre nagyobb kihívásokat kereső Mester 1893-ban nyugat európai tanulmányútra indul. Angliai, belga, francia, német mesterek munkáit tanulmányozza és nagy hatással van rá főként a német és az olasz

Tervrajzok, vázlatok

művészet, az itteni templomok, kolostorok művei. Ennek bizonyítására látható két új technikával készült ólombetétes képe, melyek német inspiráció alapján készültek. Alig néhány lépéssel arrébb a görögkeleti Szűz Máriát ábrázoló aranyfóliás és muránói üveg mozaik kép ikonszerű megjelenítése is jó megfigyelésről, komoly vallástörténeti ismeretekről tanúskodik.

A hisztorizáló, főként egyházi ihletésű festett és ólomberakású üvegképei a történelmi Magyarország, de Európa, sőt Amerika jelentős építészeti alkotásaiban is megtalálhatók. Budapesten a Zeneakadémia, Gresham Palota, a Kálvin téri és a Rózsák terei Plébánia templom, a Fasori Gimnázium és Evangélikus templom, a Parlament a mai napig őrzik műintézménye munkáit. Marosvásárhelyen a Kultúrpalota és a Városháza, Szegeden a Fogadalmi templom ablakai, a szabadkai városháza, s hosszan lehetne sorolni a még látható, vagy a háborúk borzalmaiban megsemmisült helyszínek listáját.

1897-től, nyugati tanulmányútja tapasztalatait felhasználva és továbbfejlesztve üvegmozaik alkotásaiban a szecessziós irányzatot követi. A muránói színes üveg és a pécsi Zsolnay eozimmázas üvegmozaikjaival készített képei méltán avatnak nagy sikert. 1898-ban elsőként kapja meg az Iparművészeti Állami Aranyérmet. 1900-ban a párizsi világkiállításon ezüst érmet, két évvel később a torinói, majd az 1904-es Saint Louisi világkiállításon már arany éremmel díjazzák munkáit. (Érdemes megjegyezni, hogy a párizsi alkalommal az amerikai Tiffany előzte meg.) A versenyen szereplő munkái közül a muránói üvegmozaik borítású cserépkályha a múzeum fogadóhelységének dísze most is. Itthon munkássága elismeréséül a Ferenc József rend lovagi fokozatát kapja meg.

A soron következő szobában a falakon Róth Miksa személyesen készített, vagy általa jóváhagyott megrendelések tervrajzai sorakoznak, melyek az udvar hátsó részében lévő műhelyben váltak valamely közintézmény, vagy jómódú megrendelő épületének ékkövéé. Az I. világháború és az azt követő trianoni szerződés, valamint a gazdasági válság nagy törést jelentett Róth Miksa műintézetének. A XX. szd. első évtizedében még divatos art deko irányzat megrendelői és a megrendelések száma érthető módon csökkentek. A festett és ólombetétes üvegalkotások iránti érdeklődés szinte megszűnt. Az új megoldásokra mindig fogékony művész most is talpon maradt. A nagyméretű, művészi kivitelű világítóablakok, üveg- és mozaikképek helyett egyedi stílusú ajándék és használati tárgyakat (pl. Tiffany stílusú lámpák, kisebb mozaik képek, vázák, kínáló tálak stb.) készít.

Az egykor világhírű, ünnepelt művész egyre inkább feledésbe merült. Utolsó nyilvános megjelenése 1938-ban volt. A végső dőfést 1939-ben, a II. zsidótörvény jelentette számára. Műintézetét bezárták, majd államosították. Élete hátralévő öt évében már csak íróasztal fiókjának dolgozott. Tele volt tervekkel, de önálló alkotása már nem jelent meg.

Az Emlékház és benne a Róth család története is érdekes kórkép. 1897-ben Róth Miksa megismerkedik a híres cementgyáros Walla József lányával. Szerelmük beteljesülésének két akadálya is volt. Egyrészt Róth zsidó vallása, másrészt a házasságon kívül született lány mélyen katolikus vallása. Róth kikeresztelkedik, felveszi a katolikus vallást és Walla is megenyhül engedélyezi, hogy lánya a Walla Jozefina Emma néven mondja ki a boldogító igent.

Mozaik faliképek

1911-ben költöznek a Nefelejcs utca 26-ba, ahol a kor szokásának megfelelően művésztársai, barátai rendszeres vendégek voltak. Ezt a sort rúgta fel a zsidótörvények megjelenése. A házat és műhelyt (először) államosítják és nagyrészét szükséglakásokká alakítják. Róth Miksa 1944.június 13-án meghal szívgyengeségben és csont tbc-ben. Felesége és három gyermeke a számukra kijelölt lakásban élnek tovább Róth megmaradt alkotásaival, személyes tárgyaival. 1945 után ismét államosítják, immáron másodszor a házat, benne a hajdani tulajdonosokkal. Walla Jozefina társbérlő(!) 1970-ben bekövetkezett halála előtt, az akkori kerületi tanáccsal köt egy végrendeleti szerződést, mely szerint halála után a vele lakó legkisebb leánya, Amália haláláig a lakásban lakhat, majd ezután a tanácsra hagyja örökségül, egyenesági leszármazott híján, azzal a megkötéssel, hogy a házban Róth Miksa múzeumot kell működtetni. Ez 1989-ben bekövetkezik és – az ekkor még kerületi tanács – a végrendeletnek megfelelően elkezdi a ház visszaalakítását. Ennek eredményét láthattuk most.

Köszönet a hagyomány ilyen színvonalas és korrekt ápolásáért az önkormányzatnak (mely jelenleg is fenntartója az Emlékháznak) és a múzeum minden munkatársának.

Szöveg és fotók:
Pácser Bálint ny. alezredes
Törzsasztal tagozat elnöke

Apró gyönyörűségek

A családi ebédlő II.

Volt egyszer egy honi légvédelmi rakétahadosztály

A Honi légvédelem Miskolcon és Környékén 81951-1990) című könyv birítója

1951-ben az észak-keleti országrész védelmére megalakult Miskolcon a honi légvédelmi tüzérhadosztály. A hadosztály 1962-ig csak hagyományos légvédelmi tüzér ezredekből és osztályokból, valamint az ezeket kiszolgáló alegységekből állt. 1962-ben megjelent a Magyar Néphadseregben egy új és jóval hatékonyabb fegyverrendszer, a légvédelmi rakéta. A hadosztály is új szervezeti körülmények között, immáron légvédelmi összfegyvernemi hadosztályként. A légvédelmi rakéta ezred mellett rádiótechnikai ezreddel, szuperszonikus repülő ezreddel és a szükséges kisegítő és kiszolgáló alegységekkel folytatta tevékenységét.

A hadosztály tagjai a civilek előtt - gyakran még a szűkebb család előtt is - titkolva, láthatatlanul, de igen magas színvonalon végezte esküben vállalt kötelezettségüket, a haza védelmét. Az alakulatok múzeumjai, emlékszobái, a parancsnoki irodák falain oklevelek, emléklapok és emléktárgyak, a kazahsztáni Asulug Nemzetközi Lőterén, a lengyelországi tengerparti lövészeten elért kiváló eredmények, a nemzetközi gyakorlatokon mutatott kiemelkedő munkát elismerő „gramoták”, emléktárgyak, fényképek sorakoztak, bizonyítva a személyi állomány felkészültségét. A XX. század hetvenes évei igen mozgalmasok voltak a hadsereg számára is. A hadsereg „karcsúsítása”, a parancsnoki állomány drasztikus csökkentésével, fontos beosztások tiszthelyettesítéssel történő kiváltásával kezdődött, mely számos problémát jelentett a különböző vezetési szinteken. Több emberi, családi tragédia lett ennek a nagy sietségnek a következménye. 1980-ban megkezdődik a hadtestesítés, majd 1984-ben a 2. honi légvédelmi összfegyvernemi hadosztály parancsnokság felszámolása következett. Megalakul a légvédelmi hadtest. 1988-ban a nagy tapasztalattal rendelkező parancsnoki állományból többeket nyugdíjaztak. A csatlakozás előkészítése egy új védelmi rendszerhez, illeszkedés az új doktrína szervezeteihez, alakulatok diszlokálása, megszűnése, új, korszerű technikai eszközök érkezése a személyi állomány helyzetének változásai, új helyőrség, új beosztás vagy kényszerű nyugállományba helyezés mind-mind önállóan is emberpróbáló feladat, de most egyszerre és rövid időn belül jelentkezett. A végső döfést 1990 szeptembere jelentette a miskolci „honiaknak”. Az utolsó alakulat, a MN 4105 légvédelmi rakétaezred is felszámolásra került. A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei térség népgazdaságilag (benne katonailag is) fontos nehézipari komplexumai megszűntek, vegyipari üzemeiben nemzetközi (főként nyugati) tulajdonosi rész is megjelent. Az eddigi – Varsói Szerződés szerinti – védelmi doktrína elavulttá vált. A Miskolcon és a környékbeli kis településeken, vagy a mellettük elterülő dombok, erdők sűrűjében megbúvó rádiótechnikai és rakéta alegységek bázisai kiürültek. Miskolcon is csak a Területvédelmi és Hadkiegészítő Parancsnokság és a Nyugállományúak Klubja élte túl a változást. A nyugállományúak szomorúan látták egykori szolgálati helyeik amortizálódását, enyészetté válását, a hajdani, szigorúan védett, „titkos” objektumokba, épületekbe beköltöző műhelyek, raktárak, kft-k sorát, ikonikus munkahelyeik megszűnését. Az őrizetlenül, vagy csak a „Honvédségi terület! Belépni tilos” táblákkal védett laktanyák, bázisok ebek harmincaddá lett. Kíváncsiskodók, gyűjtögetők sokasága lepte el a hajdanvolt szigorúan védett objektumokat és vitték, amit csak lehetett. Szuvenírnek, vagy a „valamire csak jó lesz” elv alapján. Őket a felkészületlen, de mindenáron néhány perc reflektorfényre aspiráló urbexesek követték, akik bombasztikus címekkel közölték a látottak alapján fantasztikusan tudománytalan elképzeléseiket újságokban, rádióban, tv-ben. Így lett a mezőkövesdi (Klementinai) repülőtérből hatalmas földalatti hangárokat rejtő szovjet repülőbázis atombombákkal, a lillafüredi Szikla, ahol ekkor már a tervtábla kezelő katonák helyett rúdtáncos lányok szórakoztatták a nagyérdeműt, titkos atombunker és hasonlók. Ezeknél a vad híreknél sokkal jobban fájt nekik, hogy senki nem emelte fel szavát, nem védte meg őket, akik éveken keresztül látatlanul biztosították mindennapi munkájukat, életüket. A nyugállományúak számára szomorú volt ezeket a változásokat látni, de nem sokáig tartott a búsongás. Az időközben – jogi és technikai okok miatt – Helyőrségi Hagyományőrző Egyesület névre váltó kollektíva úgy döntött, hogy nyomot hagynak az utókor számára. 2021-ben a hadosztály megalakulásának 70. évfordulójára nagyszabású rendezvényt terveztek, ahol végre kiléphetnek a fényre, elmondhatták, beszélhettek arról a felelősségteljes munkáról, amit végeztek. Az egyesület vezetője, az örökifjú, egykori ezred, majd hadosztályparancsnok Nagy László nyá. ezredes úr vezetésével és Mező László törzszászlós aktív szervezőmunkájával megkezdődött az anyaggyűjtés. Nem könnyű munkát vállaltak. A hivatalos iratok, dokumentumok összegyűjtése viszonylag egyszerű volt, hisz Nagy ezredes úr tősgyökeres OLP-s volt, míg Mező Laci az utolsó 11 évét a Hadkiegnél, előtte pedig 14 évet a rakéta ezrednél szolgálta. Sokkal nagyobb gondot jelentett, hogy a sebtében végrehajtott felszámolások a helyi dokumentumok döntő részét, mely az egyes alakulatok, alegységek „belső” életét örökítette meg, ömlesztve ismeretlen helyre kerültek. Az emlékszobák, csapatmúzeumok kincsei, a fotók, emléktárgyak, a közösségi élet emlékképei az enyészetté váltak. Kitartó, szívós munkával és a régi kollégák segítőkészségének köszönhetően rengeteg információ, fotó, saját emléktárgy került elő. Az ünnepi program, a parancsnoki beszéd is kész volt már, amikor a Covid járvány keresztülhúzta a terveket. Kéziratok, visszaemlékezések, tárgyi emlékek tömege sorakozott a szervezők asztalán és az elhúzódó járvány miatti tanácstalanság. Ekkor döntöttek úgy, hogy ezt a hatalmas anyagot könyvformátumban kellene közreadni. A szerkesztők a beérkezett anyagokat szelektálva összeállították a MN 4105 légvédelmi rakétaezred, majd a mezőcsáti radar század történetét és végül a mezőkövesdi (Klementina) repülőtér történetét bemutató köteteket. Külön értéke az egyes köteteknek, hogy a hivatalos dokumentumok mellett számtalan korabeli fotó, az ott szolgáló hivatásosok, polgári alkalmazottak visszaemlékezéseit tartalmazó írások is szerepelnek. Kortörténeti érdekesség, hogy jónéhány sorállományú katona is fontosnak tartotta, hogy megírja emlékeit a közösségről, szolgálatról. Az innen elszármazott egykori katonáknak élményt jelenthet. A néphadsereg történetét, a kort kutatók részére nagy segítség, hogy az egyes kötetek végén az ott szolgálatot teljesített hivatásos, továbbszolgáló katonák és polgári alkalmazottak névjegyzéke is szerepel. Gratulálunk és egyben figyelmébe ajánljuk a többi nyugállományú klubnak is a hasonló visszaemlékezések, emlékkönyvek összeállítását, mert mi nem csak emlékezünk, átéltük ezeket az időket.

A könyvek belső terjesztésben kerülnek forgalomba, így aki érdeklődik a téma iránt, szeretné saját könyvtárában tudni keresse a miskolci hagyományőrzőket, Mező László nyá. tzls.-t a +36 70 371-6794 telefonszámon, vagy a honvedobsitos@gmail.com e-mail címen.

A Nagy László ezredes úrral és Mező László törzszászlós úrral folytatott nosztalgiázást lejegyezte: Pácser Bálint

A Honi légvédelem Miskolcon és Környékén 81951-1990) című könyv birítója

Kirándulás Szlovéniába

A Budapesti Nyugállományúak Klubja elnökhelyettese, Szekuláné Csilla a veszprémi Gyopártourist útján olyan négynapos külföldi pihenést szervezett, amely sokáig emlékezetes marad a résztvevők körében. Nagyjából fele-fele arányban klubunk tagjai és veszprémi utazók töltötték meg a kényelmes autóbuszt, amely Szlovéniába vitte az érdeklődőket. A bledi tó közelségében volt szállásunk, ahol három éjszakát töltöttünk el a Hotel Krek-ben. Kényelmes szobák, igen bőséges estebédek, legmagasabb hegyük, a 2864 méter magas Triglav itt – ott még havas csúcsának látványa jellemezte a szállásheyet. És angol vagy német nyelvű kommunikációra felkészült alkalmazottak, ám nemcsak ott, hanem bármerre járva mindenki, akivel a vendéglátásban érintkezésbe kerültünk, képes volt erre!

Szlovénia jugoszláv tagköztársaság volt, 1991 óta független állam, 2004. május 1-je óta tagja az Európai Uniónak, majd 2007 elején csatlakozott az eurózónához is. Az országban élő két kisebbség, az olaszok és a magyarok jogait az alkotmány határozza meg, lehetőséget adva az anyanyelv széles körű használatára is. Hazánk és Szlovénia között a vend népcsoport jelent kapcsolatot, amely részint Vas megyében, részint pedig Szlovéniában, a Muravidéken él. Számuk nálunk körülbelül ötezer főre tehető, míg a határon túl nagyjából nyolcvanezer vend él. Szlovéniát alig kétmillióan lakják, egész lakossága elférne a budapesti agglomerációban. Fővárosa sem nagy, Ljubljanának mindössze 290 ezer lakosa van, így aztán egy nyugodt, ám csodás „kisvárosban” éreztük ott magunkat. Az városközpont egyes részeit, a Ljubljanica folyó néhány hídját – köztük a Sárkány és a Mészáros hidat – és még jónéhány további nevezetességét magyarul igen jól beszélő idegenvezető mutatta be részünkre egy nagyjából kétórás séta során. Elmondta például, hogy magyar mérnökök tervezőmunkáját dicséri a Köztársaság tér hatalmas fáit megkímélve, a tér alatt létrehozott háromszintes mélygarázs. A várba is eljutottunk; oda felvonó utaskabinjában emelkedtünk fel, majd le. Innen az alig 35 kilométer távolságra található, a Bledi-tó közelségében levő szállodába utazva és ismét túlméretes vacsoránkat elfogyasztva ért véget a kirándulás első napja. Másnap délelőtt Szlovénia legismertebb látnivalója a Bledi-tó közepén lévő kis sziget (az ország egyetlen szigete) és templomának meglátogatása, továbbá a felette magasodó vár „elfoglalása” volt soron. A várban múzeum, kápolna és egy középkori nyomda is megtekinthető. A tó kis szigetén épült Nagyboldogasszony barokk kegytemplomot a sajátos kétevezős, de „egyhajtóműves”, egy hajós által hajtott nagy csónakokkal, a 18 személyes pletnával közelítettük meg – de akkor még vissza volt 99 lépcsőfok... Visszaérkezve a szigetről kellemes sétát tettünk a tó partján, és ki-ki megkóstolhatta a híres bledi krémest, a kremsnitát, amelyet egyébként számtalan helyen árusítanak, így akár Ljubljanában is fogyaszthatjuk. Következő úticélunk egy szintén méltán híres hely, az 1891-ben felfedezett, 1,6 km hosszú Vintgar-szurdok volt, amit ötszáz méternyi hídon és pallón lehet megközelíteni. A szemet és tüdőt gyönyörködtető sétán az alattunk kanyargó, zúgó folyó hangja, a felette a sziklafalak oldalában kiépített keskeny fajárdák, a folyó felett szükség szerint oda – vissza átvezető fahidak, a két oldalról fölénk magasodó fák és sziklatömbök festői látványa érzékeltette velünk a természet időtlen erejét, fenségét. Harmadik napunk délen zajlott: az országnak az olasz és a horvát tengerpart között elhelyezkedő, 43 km hosszú tengeri kijárata van az Adriai-tengerre. A pár kilométerre levő olasz Triesztnél is délebbre fekvő Koperen (ma a térség kereskedelmi központja, de jeles múltja van) csak átgurultunk, negyedórát busszal városnéztünk Portorozsban, olasz nevén Capodistria (Rózsakikötő, illetve kb. Isztria főnöke, feje), amely az ország legelegánsabb és legfelkapottabb nyaralóhelye a tengerparton futó, pálmafákkal és elegáns szállodákkal szegélyezett főutcával, és máris mentünk tovább, Piranba. Ez egy olaszos hangulatú, mediterrán város, óvárosa hegyes háromszög alakban nyúlik a tengerbe. Köszönhetően a több évszázados velencei fennhatóságnak, hangulata és felépítése, utcácskái, házai, motorcsónakokkal zsúfolt kikötője nagyon hasonlít a velencei stílusú horvát óvárosokéra, mint például Zadar vagy Dubrovnik. Fő látnivalója a város védőszentjéről elnevezett Szent György templom és a domb tetején található vár, amelyet szűk, romantikus utcákon keresztül érhettünk el. Innen csodálatos kilátás nyílik a városra és a tengerre, amelyben a bátrabbak meg is mártóztak. Hangulatos éttermek, falatozók a tengerparton, virágok, színes épületek, mediterrán hangulat jellemzi a kisvárost. Negyedik napon délelőtt, már hazafelé tértünkben, meglátogattuk a Postojnai cseppkőbarlang csodálatos föld alatti kőképződményeit. A barlangokat a Pivka folyó hozta létre, és több mint 24 km-es hosszával ez Szlovénia második leghosszabb barlangrendszere. A gyalogtúra kezdete a bejárattól olyan messze van, hogy 150 személyes kisvasút (a világ első, 1872-ben megnyílt barlangvasútja) viszi oda a látogatókat, de már eközben is láthatók cseppkövek, kőfigurák. A gyalog végigjárható szakasz kamrák, átjárók és galériák hálózata, melynek nevezetessége a számtalan cseppkőformáció és a különleges élővilága (pl. a barlangi vakgőte, a száz évet is megélő „emberhal”) mellett az egyetlen föld alatti postahivatal. Már csak a hazautazás maradt hátra, de még ide is jutott élmény. Technikai szünetünk Trojane helységben volt, ahol hatalmas, kistányér méretű, magas fánkokat tudtunk vásárolni és elfogyasztani. Összességében igen információgazdag, élménydús utazásban volt részünk. Nem lehetett panasz sem a feszes programra, sem az ellátásra, sem az utazási iroda velünk tartó képviselőjére (tulajdonosára), aki folyamatosan tájékoztatta az aktuális helyszínnel összefüggő információkról, történelmi, földrajzi, meteorológia, stb. ismereteiről utasait.

Szöveg és fotók: Dudás Sándor ny. alezredes

Stabilitás és/vagy megújulás?

Közgyűlés 2026

Ercsiben a 2025. – 2026. évek ennek a kérdésnek az eldöntéséről szóltak, szólnak. A Honvéd Nyugállományúak Klubja elnöke, Domine János nyugállományú dandártábornok, aki 25 éven keresztül vezette Klubunkat és higgadt, megfontolt személyisége egyben a szervezet stabilitását is biztosította, 2025. év elején elhunyt. Az Ő távozása a Klub működésében és annak vezetésében is nehéz helyzetet teremtett, mivel az Elnökség tagjai csak részterületeket ismertek, nem volt rajta kívül senki, aki a szervezet valamennyi feladatát átlátta volna. Elnöknek a korábbi alelnök lett megválasztva, továbbá új alelnök került az elnökségbe egy év időtartamra, hiszen a 2026-os év a tisztújítás éveként volt tervezve. A civil szervezetek általános feladatainak végrehajtása az év elején kemény kihívást jelentett. Az előző évi elszámolások, hivatalos statisztikai, gazdasági, kulturális jelentések döcögve ugyan, de teljesültek. Májustól már az eredeti ritmusban folyt a közösség élete.

Az Elnökség a címben megjelölt kérdésre az „ÉS” kötést választotta! Ragaszkodtunk a Klub korábban megszokott szervezeti életének, programjainak, szigorú pénzügyi következetességének fenntartásához, azonban egyes területeken szükségesnek tartottuk a megújulást, fejlődést. Elindítottuk a „klubja nyugállományúak” facebook oldalt, ahol folyamatos tájékoztatást nyújtunk a programokról, feladatok teljesüléséről. Létrehoztunk egy e-mail címet (hnykercsi@gmail.com), melyről a hivatalos ügyeinket intézzük. Ehhez a levelező rendszerhez az Elnökség és a Felügyelő Bizottság minden tagja hozzáférést kapott, így nem fordulhat elő, hogy csak egy személy látja át a működést. A Klub iratait nem az elnök tárolja, azok a Csapattörténeti múzeumunk egy páncélszekrényében kerültek elhelyezésre. Az évekkel korábban vállaltaknak megfelelően, 2025. év decemberében, kissé akadozva ugyan, de megkezdte működését a honlapunk is (www.hnykercsi.hu). A 2025. évi beszámoló és a 2026. évi költségvetés és program terv a honlapon megtekinthető. December hónapban felülvizsgáltuk a Tagság létszámát. Töröltük a tagdíj hátralékos tagokat a nyilvántartásunkból, azzal a megkötéssel, hogy a hátralék megfizetése esetén reaktiváljuk őket. Szervezetünk életében első alkalommal „civil” szervezetek részére kiírt pályázatokat is benyújtottunk. Ez ugyan a kiadásainkat kis mértékben növelte (Közjegyzői díj, pályázatra befizetett összeg, postaköltség, irodaszer) azonban az elnyerhető összegeket figyelembe véve, ennyi kockázat elviselhetőnek tűnt. Egy pályázatunk sikeres volt, így a befektetések megtérültek.

A honvédelmi tárca által átutalt jelentős összegnek köszönhetően a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége, Bajtársainkért Alapítványa által kiírt pályázatra – a Honvédségi Nyugdíja Klubok Országos Szövetségén keresztül – előbb öt, majd később további nyolc klubtagunk pályázatát nyújtottuk be segélyezés céljából. Valamennyi pályázat sikeres volt, így tizenhárom Tagunk részesülhetett segélyben. Nyitva hagyom a kérdést, hogy ez szomorúságra, vagy örömre ad okot, hiszen ez azt is mutatja, hogy a szép életkort megélt nyugdíjas tagjaink jövedelmi- és élethelyzete nem nevezhető „rózsásnak”. Ennek a pályázatnak volt egy különlegessége, mely nem más, mint hogy alapfeltételként nem a honvédség gondoskodási körébe tartozás került meghatározásra, hanem a honvédelem ügyét zászlajára tűző „civil” szervezet tagsága. Így három olyan tagunk is kapott pénzügyi segítséget életminősége fenntartásához, aki soha nem dolgozott katonai szervezetnél, de polgári személyként is a katonák megbecsülését, tiszteletét szívügyének tekinti. Így fordultunk rá a 2026-os esztendőre. Stabil anyagi helyzettel, megújult megjelenéssel, hagyományokat követő tervekkel. Január hónapban megtartottuk a több szempontból formabontó Tisztújító Közgyűlésünket. Valójában a formabontás a Tisztújításban volt, hiszen az elnök és alelnök mandátuma – a fentebb leírt váratlan helyzet következtében – február 28-ig, míg az Elnökség többi tagja és a Felügyelő Bizottság tagjainak mandátuma június 30-ig szólt. Az öt évvel korábbi Tisztújítás, a COVID járvány miatt, az évtizedek óta megszokott januári időpontban nem volt megtartható, ezért került nyárra. Fentiek alapján – a Tagsággal egyetértésben – az év eleji közgyűlésen került megválasztásra az új Elnökség és Felügyelő Bizottság, azzal a kitétellel, hogy az elnök és alelnök 2026. 03. 01. – 2031. 02. 28. közötti időszakra kap mandátumot, míg az elnökség további három tagja és a Felügyelő Bizottság tagjai 2026. 07. 01. – 2031. 02. 28. közötti időszakra. Így az eredeti Elnökségi- és Felügyelő Bizottsági tagok kitöltik teljes mandátumukat, egyben az újonnan megválasztott személyek részére folyamatosan átadják a feladataikat. A korábbi Elnökségből két személy családi okokból nem vállalta a jelöltséget. További formabontást jelentett, hogy a választás – szintén a korábbiaktól eltérően – nem nyílt, hanem titkos szavazással történt. Ennek két fontos oka volt. Egyik, hogy a szeptember hónapban megválasztott Jelölő Bizottság aktívan dolgozott, így az egyes funkciókra több jelöltet is állított, akik mindannyian pozitívan nyilatkoztak a feladat vállalásával kapcsolatban. Másik ok pedig az volt, hogy ezzel a módszerrel elérhető, hogy minden megválasztott személy tisztában legyen személye vonatkozásában a Tagság részéről megnyilvánuló valós támogatottsággal. Bejött! Senki sem kapta meg az összes szavazatot! A taglétszám 98 fő, jelen volt 75 fő, szavazó lapot felvette 72 fő, érvényes szavazatok száma 70 volt 2 érvénytelen szavazat mellett. A legtöbb szavazatot kapó személyre 67 szavazat érkezett.

A Honvédelem Napjához kapcsolódóan megemlékeztünk klubunk korábbi elnökéről, néhai Domine János dandártábornokról, aki közel negyedszázadon át vezette szervezetünket. A megemlékezés keretében felavattunk egy emlék vitrint a múzeumunkban melyhez tábornok úr fia, Domine János alezredes úr rendelkezésünkre bocsátotta tábornok úr hosszú katonai pályafutása során kapott elismeréseket, emléktárgyakat. A megemlékezésen jelen volt Dominené Irénke, tábornok úr fia, valamint városunk jelenlegi és korábbi polgármestere, továbbá Klubunk elnöksége. A 2026-os évben

Emlékfal

legfontosabb feladatunk Klubunk megalakulása évfordulója méltó megünneplésének előkészítése, hiszen jövőre 50 évesek leszünk. A 30. születésnapunk óta 5 évente egy könyv került kiadásra, mely hagyományt – kissé megújult tartalommal és formában – tovább szeretnénk vinni. Az évi rendezvényeinket a megszokottak szerint kívánjuk megtartani. Együttműködési megállapodást írtunk alá a Hétszínvirág óvodával a település kisgyermekek általi megismerése érdekében, továbbá folyamatosan fejlesztjük kapcsolatunkat az újra aktívvá vált Egészségfejlesztési Irodával. Múzeumunk önkormányzati tulajdonú épületben működik, melynek állaga erősen leromlott. A felújításra – együttműködésben az önkormányzattal – pályázat benyújtását tervezzük, mely egyben a 2027. évi működési költségeinkre benyújtandó pályázatról történő le mondásunkat jelenti. Ennek részbeni ellensúlyozására fokozzuk az SZJA 1% gyűjtésére vonatkozó aktivitásunkat (adószámunk: 18499474-1-07). Módosítani tervezzük továbbá Alapszabályunkat, hiszen annak legutóbbi módosítása óta 10 év telt el, mely idő alatt mind a külső körülmények, mind a Tagság igényei jelentősen megváltoztak. Végül a címben megfogalmazott kérdésre az egyértelmű válasz: Stabil gazdálkodás mellett stabil működés, a korábbi évek programjainak megtartása, de részben megújult dokumentáció-nyilvántartás, külsőségek és a felelősség megosztása, valamint a kornak megfelelő közösségi kapcsolattartás, nyitás kapcsolatokra szervezetekkel, intézményekkel.

Kálmán László HSZJ alezredes
Honvéd Nyugállományuak
Klubja elnök

Egy felejthetetlen történelmi látogatás emlékére

A MH Budapesti Nyugállományúak Klubjának Rákóczista Tagozata szervezésében 2026. március 26-27-én nyílt program keretében 39 fővel egy felejthetetlen történelmi látogatást tettünk Borsiban, névadónk, II. Rákóczi Ferenc szülőházában, a Fejedelem születésének (1676. márc. 27.) 350. évfordulója alkalmából.

A jubileum előtt már több mint egy héttel elkezdődtek az egykori történelmi Magyarország különböző tájegységein a megemlékezési és koszorúzási ünnepségek! II. Rákóczi Ferenc a magyar történelem kiemelkedő személyisége, aki egész életének döntő részét és egész vagyonát a haza szolgálatában, nemzetünk függetlenségéért és népünk szabadságáért folytatott küzdelemre áldozta. Mi, akik az 1953-1958 között működött II. Rákóczi Ferenc Katonai Középiskola növendékei voltunk és közel 20 éve megalakított klubunk tevékenysége során az alábbi két alapvető célkitűzés szolgálata jegyében éltük közösségi életünket: felejthetetlen iskolánk és névadónk, II. Rákóczi Ferenc emlékeinek és hagyományainak ápolása.
Kb. 10 tagozat érdeklődőinek összehangolt csapatával 26-án, a Keleti Pu.-ról IC-vel indultunk de. Sátoraljaújhelyre, ahol megérkezve átvettem a megrendelt gyönyörű koszorúnkat, majd a ránk váró Futrinkán kényelmesen elhelyezkedve egy órás városnézési körutat tettünk egy nagyszerű kihangosított női hang idegenvezetése kíséretében a magyar nyelv városában, köznyelven „a csodák városában”. Megtekintettük a belvárost és a jelentősebb mellékutakat, közben elhaladva számos híres épület és történelmi hely – Magyar Nyelv Múzeuma, Petőfi Irodalmi Múzeum, Kazinczy Ferenc Múzeum, Börtönmúzeum, Zempléni Kalandpark stb. – mellett. Sátoraljaújhely Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye hazánk egyik kiemelkedő városa a szlovák határ mellett, mely az 1260-as években épült királyi várként, sokáig Tokaj Hegyalja kereskedelmi központja volt. Jelenlegi állandó lakossága 15.000 fő körül van. Városnéző körutunk néhány közeli települést (Széphalom, Boldogkő stb.) is érintve ért véget, majd a „kisvasút” átvitt bennünket a határon a kb. 5 km-re fekvő Borsiba, uticélunk színhelyére, ahol terv szerint 16.00h-kor a Rákóczi-Kastély kedves személyzete baráti fogadtatással várta már látogató csoportunkat. Többségünk a Kastély szerves részét képező Brigadéros Hotel kulturált szobáiban lett elszállásolva, míg 8 fő az Irodaépület 1. emeleti ugyancsak kulturált kétszemélyes szálláshelyein kapott elhelyezést.
Mielőtt tovább lépnénk, említésre méltó az is, hogy a borsi Rákóczi-Kastély, a magyar reneszánsz építészet egyik kiemelkedő épületének 4 éves rekonstrukciója – a magyar állam 3 milliárdos támogatásával és közreműködésével – 2021 tavaszára készült el a helyszín történelmi jellegéhez és szerepéhez méltóan, s 2021. jún. 19-én került sor a felújított kastély ünnepélyes átadására a szlovák és magyar köztársasági elnökök részvételével
Az érkezést és elszállásolást követő közel 2 órát pihenéssel töltöttük, majd 18.00h-kor valamennyien a Nagyasszonyok Éttermében vacsoráztunk. Az étkezési ajánlatok már előre is a magyaros konyha ízeit tartalmazták. Vacsora után egy jó hangulatú baráti beszélgetések kíséretében lezajlott, szakember által vezetett kiváló borkóstoló következett 6 féle kitűnő tokaji borokból, a 3 és 5 puttonyos Tokaji Aszút is beleértve! Mindezek után senkit sem kellett elringatni, csendes és kellemes jó pihenés következett, majd 27-én arra a napra virradóra ébredtünk, mely

napon II. Rákóczi Ferenc éppen 350 évvel ezelőtt született. S mindez az ő szülőházában nagyszerű és felemelő érzést jelentett számunkra!
A délelőtt folyamán felkészült idegenvezetők tárlatvezetésével két csoportban megtekintettük a Kastély összes látnivalóit, a kiállításokat, a múzeumot, a Rákóczi-családfát, az édesanya, Zrínyi Ilona szülőágyát, az újszülött bölcsőjét, a rendkívül változatos korabeli bútorokat, emléktárgyakat, az egyszerű parasztok és munkások munkaeszközeit és műhelyeit, a családhoz kötődő festményeket, grafikákat, majd kisfilmeket is megnézve a kastélyt körülvevő szép tájakat, falvakat, s természetesen a kastély mellett folydogáló Bodrog partjának vadregényes környezetét, az odavezető jobbra-balra kanyargó hidat is megjárva.
Röviden visszatekintve a kastély eredetére és múltjára, az épületet Henynyey Miklós ónodi, majd később füzéri várnagy, Perényi Gábor familiárisa építette az 1560-as években, melyet 1568-79 között felújítottak. A kastély az 1600-as évek elején került I. Rákóczi György és Lorántffy Zsuzsanna házassága révén a Rákóczi-birtokok közé. 1676-ban Zrínyi Ilona Munkácsról Regécre vezető útja közben szállt meg, így véletlennek köszönhető, hogy II. Rákóczi Ferenc március 27-én itt Borsiban született! A kastély számos történelmi vihart élt meg, s több birtoktulajdonos kezén ment keresztül. A 20. század elején keleti szárnyát lebontották. A trianoni békeszerződés után Csehszlovákiához került, majd az első bécsi döntéssel 1938-ban visszatért Magyarországra. A II. világháború után a kastély újra Csehszlovákiához tartozott és az 1970-es évekig lakásként és raktárként hasznosították. Majd Csehszlovákia ketté válásával került Szlovákiához.

Látogatásunk következő állomása a kastély előtt 1969. május 31. óta álló Rákóczi-mellszobor – Mayer Ede szobrászművész alkotása – koszorúzása volt. A közel 40 fős csoportunk előtt elmondott megemlékező gondolataim után tagozatunk és a jelenlévők nevében Csoma Gyula és Jobbágy Zoltán ezredes barátaink vitték oda a Fejedelem lábai elé a koszorúnkat az alábbi feliratokkal ellátott nemzeti színű szalagokkal átkötve:
„Örök emlékül II. Rákóczi Ferenc tiszteletére” „Rákócziták és a BpNy. Klub tagjai – 2026.03.27.”
A koszorúzás után Jobbágy Zoltán barátunk Sajó Sándor 1906-ban írt, pályadíjjal jutalmazott „RÁKÓCZI” versét olvasta fel.
A Fejedelem emlékére ekkor már számtalan csoport és látogató által elhelyezett virágcsokrok díszítették a szobor előtti teret! Ünnepi megemlékezésünk után finom magyaros ebéd következett, majd megköszönve az udvarias és segítőkész személyzet baráti vendéglátását csomagjainkkal felkészülve vártuk a Futrinka érkezését, mely pontosan 15.00h-ra, a tervezett időre el is jött értünk Sátoraljaújhelyről. A „kisvonat” segítségével nyugodtan elértük magyar oldalon a Vasútállomásról pontosan induló IC-járatot a budapesti Keleti Pu. felé. Kedves utasainkat a vonaton megleptük még egy nyomtatott 4 oldalas „Emléklappal” is, mely erre a történelmi útra emlékezteti valamennyi résztvevőnket. Ezúton is köszönöm a Csonka házaspár segítségét és közreműködését az alábbiakban látható Emléklap kivitelezésében és biztosításában! Felejthetetlen történelmi kirándulás volt!

Hárai Tibor
a Rákóczista Tagozat elnöke
csoportvezető

IMPRESSZUM

HOKOSZ Krónika

A Honvédségi Nyugdíjas Klubok Országos Szövetsége és az MH Budapesti Nyugállományúak Klubja kiadványa

Megjelenik évente 3 alkalommal

2026/2. száma

Szerkesztőbizottság
Elnök:
Dr. Keszthelyi Gyula
Tagok:
Büki Péter, Dr. Gruber Nándor, Dudás Sándor, Pácser Bálint, Hárai Tibor, Kolossváry Miklós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a White Bird Group Kft.
Felelős vezető:
Horváth Emese

Tervezés, tördelés és képfeldolgozás: Viszolajszky Kira
Műszaki szerkesztés és Címlap grafikai terv: Viszolajszky Kira
A White Bird Group elérhetősége:
3300 Eger, Orgonás tér 10.
Telefon: +36 70 5 111 546
E-mail: horvath@whitebirdgroup.eu

Nyomdai Kivitelezés:
White Bird Group Kft
Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

A folyóirat teljes terjedelemben olvasható: a bpnyklub.hu, valamint a hokosz.hu oldalon is.

HONVÉD ÜDÜ